



Exp. 42/2025

Acord del Tribunal de l'Esport de les Illes Balears relatiu al recurs presentat per XXXXX contra la la sanció de desqualificació del cavall Hourra Begonia imposada per la Federació Balear de Trot a la carrera de 19 de julio de 2025

Ponent: Teresa Espases González

Fets

1. El dia 19 de setembre de 2025, XXXXX va presentar un recurs davant el Tribunal de l'Esport de les Illes Balears, en el qual indica:

Con el presente escrito, solicito ante este Tribunal la revisión de la descalificación del caballo Hourra Begonia, así como de la resolución negativa de los recursos presentados ante la Federación Balear de Trote. Considero que no solo se ha vulnerado el principio de objetividad en la aplicación del reglamento, si no que existe una actitud reiterada de discriminación y abuso de poder hacia nuestra cuadra y las personas vinculadas a ella.

[...]

En fecha 19 de julio de 2025, Hourra Begonia fue descalificado por pérdida del trote durante el transcurso de la carrera, conforme al artículo 62 del Código de Carreras de Caballos al Trote de la Federación Balear. Esta descalificación fue rebatida en tres ocasiones mediante recurso ante el comisario federativo, el juez único y el Comité de Apelación, el cual fue rechazado invocando los artículos 89 y 93 [...].

Sin embargo, entendemos que esta decisión no sólo carece de una base técnica suficiente, sino que, como he mencionado anteriormente, carece de objetividad y no se ajusta a los límites establecidos en el propio artículo 62. Por otra parte, esta afirmación no se ajusta a la realidad práctica ni al propio sistema de garantías deportivas.

[...]

En el caso del trote irregular, es una mezcla entre ambos [*galope y trote*], se observan las patas delanteras que trotan al unisón, pero con las traseras se observa una pérdida del ritmo similar al galope [...]

Adjunto un video de la jornada día 26/01 caballo con dorsal numero 3, al que se aprecia que durante prácticamente todo el transcurso de la carrera no mantiene el trote correcto que exige el código, además de ver un rebote constante en la parte trasera del caballo, el cual no fue distanciado [...].

Por el contrario, en el caso de mi caballo se aplicó el distanciamiento sin que se cumplieran los requisitos que exige el propio Código para adoptar tal decisión.

[...]

Revisando el video, lo único veraz del acta es el citado:

entre los 500 y 400 metros no trota e incluso se tira al aire (minuto 3:13 a 3:20),

pero aun así está mal redactado, puesto que no se tira al aire (galopa) sino que pierde el ritmo puntualmente. En ningún otro momento del video se observan las demás faltas que mencionan. [...] Por tanto, no se dan los requisitos acumulativos que justificarían la sanción aplicada. [...]

Contradicción en la versión de los comisarios.
El conductor XXXXX, acompañado de la testigo XXXXX, mantuvieron un diálogo con los comisarios tras la carrera, en el que ellos mismos se contradijeron en cuanto a los tramos concretos de la supuesta infracción.
Declaración de uno de los comisarios mostrando rechazo previo al caballo.
Durante dicha conversación, uno de los comisarios mostró su desagrado personal hacia Hourra Begonia y cito textualmente "este caballo nunca me ha gustado".
Sanción al conductor XXXXX por acudir a la sala de comisarios
En dicha conversación entre el conductor XXXXX y los comisarios, el conductor fue sancionado por personarse en la sala de comisarios sin haber sido llamado. [...] Esta actuación muestra un trato desigual hacia nuestra cuadra, puesto que no se ha sancionado a ningún conductor por esto.

Per tot això, el recurrent demana que es revisi i es modifiqui el resultat de la carrera disputada el 19 de juliol de 2025 a l'hipòdrom de Sant Rafael, i es reconegui al cavall la classificació que legítimament considera que va obtenir en pista. Subsidiàriament, si això no fos possible, s'acordi concedir-li una indemnització econòmica equivalent a l'import del premi corresponent al primer classificat. I també que el Tribunal insti a la Federació Balear de Trot a adoptar mesures respecte a l'actuació dels comissaris d'Eivissa.

Com a documentació complementària, aporta l'acta de la carrera i un certificat oficial veterinari que acredita que el cavall fou examinat l'1 de maig de 2025 sense detectar-se, a dit examen, que patís cap símptoma de dolor, per la qual cosa no va ser tractat.

2. Aquest Tribunal va requerir l'expedient corresponent sobre la sanció recorreguda a la Federació Balear de Trot (FBT) dia 26 de setembre. Posteriorment, se va enviar un segon requeriment per corregir una errada en el nom de l'interessat. Finalment, la federació va presentar l'expedient el 20 d'octubre de 2025.

Fonaments jurídics

Primer. L'article 176 de la Llei 2/2023, de 7 de febrer, d'Activitat Física i Esport de les Illes Balears, disposa el següent:

1. El Tribunal de l'Esport de les Illes Balears és l'òrgan suprem jurisdiccional esportiu en els àmbits disciplinari, organitzatiu i de competició, i electoral en les Illes Balears, i decideix, en última instància en via administrativa, sobre les qüestions electorals, competitives i disciplinàries esportives de la seva competència establertes en aquesta llei i en les disposicions reglamentàries que la desenvolupin. Així mateix, assumeix les funcions de mediació i d'arbitratge en la matèria esportiva. Està adscrit orgànicament a la conselleria competent en matèria d'esports del Govern de les Illes Balears, que li presta el suport material

de personal i pressupostari, i actua amb total autonomia i independència en l'exercici de les funcions que se li encomanen.

2. Els acords del Tribunal de l'Esport de les Illes Balears esgoten la via administrativa i, en contra, s'hi podrà interposar recurs davant l'òrgan competent de la jurisdicció contenciosa administrativa. Els acords s'executaran en primera instància a través de la federació esportiva corresponent, que en serà responsable del compliment efectiu.

3. Al Tribunal de l'Esport de les Illes Balears li serà d'aplicació la normativa sobre òrgans col·legiats prevista en la legislació vigent.

5. L'article 155 de la mateixa Llei defineix què s'entén per àmbit disciplinari:

1. La potestat disciplinària és la facultat d'investigar i, si escau, sancionar els agents de l'activitat esportiva en ocasió d'infraccions de les regles del joc o la competició, o de les normes generals de conducta esportiva establertes en aquesta llei i en les disposicions que la desenvolupin.

2. S'entenen per infraccions de les regles del joc o de la competició les accions o omissions que durant el desenvolupament del joc, de la competició o de la prova en vulnerin, impedeixin o pertorbin el desenvolupament. No es considerarà exercici de la potestat disciplinària esportiva la facultat de direcció del joc, la prova o la competició pels jutges o àrbitres a través de l'aplicació de les regles tècniques de la modalitat o l'activitat esportiva corresponent.

[...]

Per tant, el Tribunal de l'Esport de les Illes Balears té, entre d'altres, la funció de conèixer i resoldre els recursos interposats contra els acords adoptats en matèria disciplinària esportiva pels òrgans disciplinaris de les federacions esportives de les Illes Balears, i de les entitats esportives, en els supòsits, la forma i els terminis establerts en aquesta llei i en la resta de disposicions reglamentàries que en resultin d'aplicació.

Segon. La part recurrent té la condició de persona interessada en el procediment, d'acord amb l'article 4 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques. Així mateix, de l'expedient es desprén que s'ha esgotat la via federativa prèvia.

D'altra banda, la resolució impugnada és de 5 de setembre de 2025 i va ser publicada en el Butlletí de la Federació n. 72. Segons l'article 71.5 del Decret 33/2004, de 2 d'abril, pel qual es regulen les federacions esportives de les Illes Balears, que s'ha de considerar vigent en tot el que no s'oposi a la nova llei, el termini per impugnar els acords dels comitès d'apel·lació de les federacions és de quinze dies hàbils. Atès que la Llei 2/2023 no preveu un termini distint per fer aquest tràmit i que el recurrent ha presentat el recurs davant el TEIB dia 19 de setembre, aquest s'ha presentat en el termini legalment establert.

En conseqüència, atès que el recurs s'ha presentat en el termini i en la forma establerts legalment, procedeix entrar en el fons de les qüestions que s'hi plantegen.

Tercer. L'article 62 i 63 del Codi de Carreres al Trot estableixen el següent:

Artículo 62. Serán distanciados:

[...]

3. Si un caballo pierde el trote durante la carrera y cubre más de 100 metros galopando o cubre más de 15 pasos a galope o trote incorrecto.

4. Si pierde el trote más de dos veces.

5. Si se galopa o pierde el ritmo de trote obteniendo con ello una ventaja sobre los otros competidores.

Artículo 63. Todo caballo que coja el galope deberá inmediatamente ser puesto al trote. Todo conductor que manifiestamente no trate de poner su caballo al trote sufrirá una multa económica, pudiéndole ser retirada la licencia de conducir.

Podrá ser distanciado:

1. Todo caballo cuya marcha sea irregular, obteniendo con ello una ventaja sobre los otros competidores.

2. Todo caballo que recorra a galope una parte más o menos larga de la pista tomando de esta manera una ventaja sobre los demás.

3. Todo caballo que pase al galope a otro cualquiera. Todo caballo que galope faltando 100 metros al pase del poste de llegada.

4. Todo caballo que pase el poste de llegada al galope, cualquiera que sea la ventaja que lleve sobre los que le siguen. La decisión de distanciar a un caballo a causa de su trote o de un incidente de carrera, se adoptará:

Ya sea de inmediato durante la carrera.

O después de una investigación y antes de que el orden de llegada se declare oficial.

Quart. A l'acta de la carrera consta l'explicació que s'exposa a continuació:

Distanciados 2ª carrera

[...]

Hourra Begonia por trote irregular durante la carrera:

-1ª curva cuando pasa al núm. 5, 3 faltas

- A falta de 800 mts, 4 faltas

- entre los 500 i 400 mts para finalizar la carrera no trota e incluso se tira al aire

- a falta de 150 mts, 3 faltas.

D'altra banda, l'Acord del Comitè d'Apel·lació de la FBT argumenta el següent:

La infracción aplicada es la recogida en el artículo 63 del Código de carreras [...]

y conforme al artículo 89, "las decisiones de los comisarios son inapelables, siempre que estén conformes con las disposiciones del presente Código".

Siendo que la decisión adoptada por el Comisario es conforme al Código de

Carreras y siendo ésta la persona que observa el completo desarrollo de ella carrera en la competición y que sus decisiones están investidas de credibilidad, credibilidad que, tras la visión del vídeo, no vemos comprometida, entendemos que la resolución del juez único es conforme a Derecho y no procede su revocación.

Cinquè. El recurrent al·lega que la infracció imposada se basa en l'apreciació subjectiva dels comissaris i que situacions similars se tracten de forma desigual, en funció del competidor.

Com ja ha exposat aquest Tribunal en nombrosos acords anteriors (recentment, en el cas dels Acords sobre els expedients 9/2025, 16/25, 21/2025, 22/2025 i 32/2025, 39/2025), les manifestacions de l'àrbitre sobre els fets relacionats amb un partit i reflectides a l'acta arbitral es presumeixen certes, llevat d'error material i objectiu manifest, patent, notori i independent de qualssevol opinió, valoració o interpretació jurídica.

Així s'estableix a l'article 169.4 de la Llei 2/2023, relatiu a les normes bàsiques dels procediments sancionadors, segons el qual:

Les manifestacions de l'àrbitre o jutge plasmades en les actes se presumeixen certes, excepte prova en contra.

La Jurisprudència disposa que la prova per desvirtuar el contingut presumiblement veraç de l'acta ha de ser concloent e inequívoca. En la mateixa línia se pronuncia el *Tribunal Administrativo del Deporte*, entre d'altres a la Resolució núm. 90/2018 TAD bis, d'1 de juny de 2018, que resolía un supòsit en el què s'aportava, com a prova, una gravació videogràfica per demostrar que s'havia produït clarament un error material en l'apreciació arbitral:

En efecto, de acuerdo con la entera conformidad con la misma, una vez más, debemos reiterar lo que ya hemos manifestado en diversas ocasiones (i.e., Expedientes núms. 297/2017, 187/2014bis, 7/2018 o, más recientemente, 63/2018 TAD), en el sentido de que las pruebas que tienden a demostrar una distinta versión de los hechos o una distinta apreciación de la intencionalidad o de las circunstancias, no son suficientes para que el órgano disciplinario sustituya la descripción o la apreciación del árbitro, sino que han de ser pruebas que demuestren de manera concluyente su manifiesto error, lo que significa que la prueba no ha de acreditar que es posible o que puede ser acertado otro relato u otra apreciación distinta a la del árbitro, sino que ha de acreditar que el relato o apreciación del árbitro es imposible o claramente errónea (...)."

En definitiva, no és suficient per destruir la presumpció de veracitat de l'acta, que s'acrediti que es hipotèticament possible el relat alternatiu que ofereix el recurrent, sinó que s'ha d'acreditar que el relat objecte de la sanció és manifestament erroni o impossible.

En el present cas, una vegada analitzat l'escrit del recurs i valorada la prova consistent en el visionat del vídeo de la carrera, ja valorada en el mateix sentit per els òrgans federatius competents, no s'ha constatat de forma concloent, inequívoca e inqüestionable que la sanció imposada incorri en dit error material manifest, capaç de destruir la presumpció de veracitat de l'acta. En conseqüència, aquest Tribunal considera que s'ha de desestimar el recurs.

Per això, reunit el Tribunal en la sessió de 22 d'octubre de 2025, prèvia deliberació dels assistents, adopta el següent

ACORD

1. Desestimar el recurs interposat per el senyor XXXXX contra la la sanció de desqualificació del cavall Hourra Begonia imposada per la Federació Balear de Trot a la carrera de 19 de juliol de 2025, pels motius exposats anteriorment.
2. Notificar el present Acord al recurrent i a la Federació de Balear de Trot.

Interposició de recursos

Contra aquest Acord, que exhaureix la via administrativa, es pot interposar un recurs contenciós administratiu davant el Jutjat Contenciós Administratiu de Palma en el termini de dos mesos comptadors des de l'endemà de la notificació, sense perjudici que els interessats hi puguin interposar qualsevol altre recurs que convingui al seu interès.

Palma, 22 de octubre de 2025

El president del Tribunal de l'Esport de Illes Balears